

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XIII. évfolyam.

Vasárnap 1904. évi július 17-án.

29. szám.

A magyar faj szupremáciája.

A ki kétségbe vonja a magyar faj jogát a szupremáciához, azt nem tekintetjük jó hazafinak, azt nem sorozhatjuk azon állampolgárok közé, a kikre a haza szükség esetén számíthat. Mert a magyarság szupremáciájával szemben el kell törpülnie minden nemzetiségi érzésnek és érdeknek, a magyarság kizárólagos uralmában látjuk csak a hazát fentartó magyar nemzeti állami eszmének fundamentumát.

A ki nem így látja, az nem jól teszi ha itt marad, s mialatt élvezi mindazon előnyöket, melyeket a magyar haza az ő polgárainak nyújt, egy huron pendül a haza ellenségeivel.

Sehol Európában a nemzetiségek, mint ilyenek nem élvezhetnek annyi és olyan szabadságokat, mint nálunk. Nézzük Oroszországot, a hol a lengyelek még mindig olyan nyomás alatt állanak, mint 35 esztendő előtt a forradalom leveretése után.

Nézzük Poroszországot, a hol drákói szigorúságú iskolatörvényt hoztak a lengyelek ellen, holott a lengyeleknek a nemzetiségük messzemenő kultiválására megvan a történelmi előjoguk. Független nagyhatalmu országot bírtak, melynek szabadságától évszázados véres harcok után fosztattak meg. Mégis sem Orosz, sem Németországban nincsenek tekintettel a történelmi jogra s a lengyeleket erőszakkal oroszosítják, illetve germanizálják.

Nálunk a nemzetiségnek semmiféle történelmi előjoga nincs. Sem a tótok, sem a szászok, oláhok, szerbek soha külön államot az államban nem alkottak azon ezer esztendőn belül, a mióta ez az ország Magyarország.

Századok előtt bizonyos közigazgatási önkormányzattal is csak a szászok bírtak, akik éppen úgy mint az oláhok és szerbek bevándoroltak s a magyar állam oltalma alatt tartottak meg századokon keresztül nyelvüket, szokásaikat és nemzetiségi kultúrájukat.

Mindezek dacára a nemzetiség megővése és fentartása tekintetében sokkal jobb dolguk van, mint bármely történelmi előjoggal bíró nemzetiségek a külföldön.

Ugy látszik nagyon is jó dolguk van, mert folyton a magyar állameszme csorbításában törik a fejüket, természetesen csak azért, mert büntetlenül csak a türelmes magyar állam égisze alatt lehet ilyen tenni. Más országban már régen a körmire kopantottak mindazoknak, a kiknek az uralkodó faj politikája nincsen inyére.

Pedig milyen kevés az, a mit a magyar állam eszme a nemzetiségektől megkövetel. *A hazaszeretetet, az állam hivatalos nyelvénél, tehát a magyar nyelv tudását. Mennyiségileg korlátlan nemzetiségi sajtószabadságot és kulturát élveznek és a lehető legtökéletesebb jogegyenlőséget.* Ha ennél több jogot adnánk nekik, az már csak előjog lehet.

Elég sajnós, hogy vannak közöttük vezető emberek a kik előjogokat kívánnak

s hangoztatják, hogy nem hajlandók elismerni a magyar faj szupremáciáját, tehát a magyar nemzeti állam eszméjét.

És itt már aztán elszakad türelmünk nyulékony fonala. Az ilyen izgatónak torokára kell forrasztani a szót. Vagy föltétlenül meghajlik a hazát egy évezreden át fentartó magyarság eszméje előtt, vagy kivándorol, vagy lakol. A szupremáciának szentnek és sérthetetlennek kell lennie. Mert csak az biztosíthat bennünket arról, hogy hazánk el nem merül majd a torló népek áradatában.

Rákóczi hamvai és a szerbek. Belgrádból jelentik a „B.-H“-nak: A szerb kormány, hogy az előző évtizedek sok félreértését és bizalmatlanságát eloszlassa és hogy meggyőzze a magyarokat, hogy Szerbia és népe valóban őszintén ragaszkodik a magyarokhoz, elhatározta, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállításakor, Szerbián keresztül mindvégig megadja a nagy magyar szabadsághóst megillető tiszteletet. Pírotban, a bolgár és a szerb határállomásokon, küldöttség fogadja a drága hamvakat szállító vonatot és kíséri fogja egész Belgrádig. A vasutak mentén levő városok hatóságai mindenütt küldöttséggel fognak az állomásokon megjelenni. E sorok benső becsét nem szállíthatja le az, hogy Rákóczi hamvai hazahozatalának utja úgy van megállapítva, hogy nem szárazföldön hozzák, hanem tengeren és a Dunán.

Tárcza.

Lilike naplójából.

Irtta: Makoldy Margit.

Május 8. Az embernek igazán érdemes élni, ha ilyen kedves barátja van, mint Rádonyi Iván. Annyi sok vig történetkét rég nem hallottam, mint tegnap. A mint megismerkedtem vele, bamulatlan fesztelenséggel tudott finom beszédmodorával mulattatni. Kíváncsi vagyok igazán, hogy megtalálom-e benne álmaimnak bősét? De reméljük a legjobbat! . . .

Május 10. Rádonyi ma nálunk volt. Ez az ember igazán kedvesen tud csevegni és jóízűen tud nevetni. amit ugylatszok azért tesz, mert nagyon szép, formás fehér fogai vannak. És a szeme? Milyenek is a szemei? Majd megnézem legközelebb!

Május 12. Ma ismét nálunk volt. Még eddig észre sem vettem, hogy milyen fess ember ez a Rádonyi. A szemeit is meg akartam nézni, de nem lehetett; mert mikor rám nézett, majd elolvadtam a tekintete alatt. De feltettem magamban, hogy máskor mégis csak szemébe nézek, mert még azt hiszi, hogy gyáva vagyok.

Május 15. Tegnap sétálunk a papával. Az egyik sarkon találkoztunk Rádonyival, akivel betértünk egy cukrázdába. Ott aztán megbeszéltük, hogy elmegyünk a holnapi majálisra.

Május 16. Most, hogy haza értünk, nem bírom tovább. Rogton le kell írnom családómat. Soha sem hittem volna, hogy Rádonyi ilyen tapintatlan ember és rajtam kívül más leánytal is tanzol. Ez igazán nem szép tőle. Meg is mondtam ezt a papának. A papa egész nyugodtan azt felelte rá: „Te is tanzoltál más emberekkel“. Persze, majd én ülök és nézem, hogy Rádonyi mint mulat másokkal, mikor neki egyedül velem kellene foglalkozni. Erre nins menteség! A papa ezt nem tudja felfogni, de mit is tudnak felfogni a papák! Ma többet nem írok, hanem annyit mondhatok, hogy ez az ember nekem nem tetszik, nem is tetszett soha! Ha beszél, még csak megjárja; hanem mulatságban jól laktam vele.

Május 18. Ma nálunk volt. Ezt az embert, ugylatszok, kezdem megismerni az igazi oldaláról. Rendkívül ostoba. Azt kérdezi tőlem, hogy miért vagyok oly szomorú? Hat ez sok! Azt hiszi, hogy ha valaki olyan haragos, mint én vagyok, az szomorú. Na, csak még egyszer kérdezze, majd megmondom neki. Most nem bírok többet írni a haragtól.

Május 20. Egészen fel vagyok habodva! Ma utléte alkalmával ismét azt mondta, hogy szomorú vagyok. „Nem vagyok én szomorú“ — feleltem neki — „csak hogy egyáltalán ki nem állhatom a férfiakat.“ Erre ő elég szemtelen volt ezt felelni: „Mikor egy kis leány ezt a kijelentést teszi, akkor okvetlen szerelmes.“

Nyomban visszavagtam, hogy bolondságnak tartom az ilyen ostoba beszédeket. Rádonyi elsapadt. Ugy kell neki, minek alit olyasmit, ami nem igaz!

Május 27. Nagyon unom magamat. Rádonyi már régen nem láttam. Nem jön hozzánk. Talán beteg? Igazán, ugy hiányzik nekem. Nincs, aki bosszantson. No, majd csak eljön!

Június 3. Rádonyi még maig sem jön. Már ket hete nem volt nálunk. Pedig nem is beteg, a papa beszélt vele tegnap is. Istenen miért nem íhettem én véletlenül csak tegnap a papa! Nem azért, hogy őt lássam, hanem — csak ugy . . .

Június 4. Mégis csak jobb, nem a papának lenni és csupan a papával sétálni menni. A mama is velünk volt, de annál jobb volt. Találkoztunk Rádonyival. Szegény olyan sapadt és el akart mellettnk menni, de én megszólitottam, mire rám vetette a szemét. Én leütöttem az enyémet, amit nagyon bánok, mert most legalább tudnám, hogy milyen a szeme. Megszántam szegényt és kérdeztem, hogy most meg ő miért oly szomorú. Azt felelte, hogy azért mert én ki nem állhatom a férfiakat. Ezt olyan megható szomorúsággal mondta és annyi fájdalommal, hogy szerettem volna megcsókolni, de nem tettem, hanem csak annyit mondtam: „Nem mindegyiket!“ Mire ő elmosolyodott és még kedvesebb volt, mint valaha.

Az All. főreáliskola értesítője. A lefolyt iskolai évről számol be főreáliskolánk ez idejéig értesítőjében Várhegyi Ferenc, az intézet igazgatója. Kimerítő, bő tájékoztatást nyertünk az értesítőből az intézet munkásságára nézve, mely nem szűkölködik tanulságos adatok nélkül. Az értesítő első lapján közli Wlassics Gyula volt vallás és közoktatásiügyi miniszternek az összes középiskolákhoz intézett búcsúszavát. A következő rész élénk tanulságot tesz azon magyaros, hazafias szellemről, mely az intézetben uralkodik, közölvén azon lelkesítő szónoklatokat, melyeket az intézet tanárai az iskolai ünnepélyek alkalmával a tanulóifjúsághoz intéztek. Legérdekesebb része az értesítőnek kétségtelenül azon fejezet, mely a lefolyt iskolai év történetével ismerteti meg az olvasót. Fontosabb adatai a következők. Az intézetbe beiratkozott a tanév kezdetén 296 tanuló, évközben kimaradt 24, a tanulók száma tehát a tanév végén 272. Ezek között anyanyelvére nézve volt 92 magyar, 107 német, 59 szerb és 14 román. Az előmenetelt tekintve, az intézetnek 5 tanulója minden tárgyból jelesen végzett. Minden tárgyból legalább jó osztályzatot nyert 28 tanuló, elégséges osztályzatot 167; egy tárgyból elégtelen 27, két tantárgyból 18; több tantárgyból 29. A tanulók egészségi állapota elég kedvezőnek mondható, amennyiben a könyvebb betegségektől eltekintve súlyos betegségi eset volt 28, járványos betegség 9. A fegyelmi állapot is teljesen kielégítő. A tanulóknak körülbelül két harmad része (190) jó magaviseletet tanúsított, szabályszerűt nyert 71, kevésbé szabályszerűt 9. Irodalmi működést fejtettek ki az intézet felsőbb osztályainak tanulói a „Jókai” önképzőkörben. A hazafias szellem apolasát és fejlesztését célozták az iskolai ünnepélyek — A jótékonyági rovatból kitetszik, hogy a „Segítő egyesület” ez évben is tevékeny emberbaráti munkát fejtett ki. Bevételi kitétek 1553:11 k-t. kiadása volt 682:12 k. tiszta bevétele tehát 870.99 k.: összes vagyona 9402 korona. Az egyesület, melynek 76 alapító, 62 rendes, 16 pártoló tagja van, 50 tanulólatott el 360 kotel iskolai könyvvel, 29 tanulóknak vett 363 K. 20 fill. értékben téli ruhát és 16 tanulóért fizetett tandíjat. Ösztöndíjat élveztek: Hagel János IV. o. t. 300 koronát, Banicz a Szvetisz-láv, Duda Mariusz IV. o. t. Bader Antal II. o. t. és Stojánovits János VIII. o. t. 200 — 200 koronát, Olasz Balint VIII. o. t. 100 kor-t. Kucsera J. a. o. t. 50 koronát és Krenzics Ferenc VII. o. t. 300 koronát. Ezen kívül jutalomban részesült 22 tanuló. — Az értesítő befejező része közli a következő tanévre nézve fontos tájékoztató tudnivalókat.

NAPI HIREK

A fehértemplomi kir. törvényszék elnöke nyugalomban. Paszt Vilmos kúriai bírót, a fehértemplomi kir. törvényszék elnökét a király, saját kérelmére nyugdíjazta és legkegyelmesebben megengedte, hogy buzgó szolgálataiért legfelsőbb elismerése vele közöltessék. Paszt Vilmos, aki több mint negyedszázadon keresztül volt elnöke a fehértemplomi törvényszéknek, csak nemrégiben nyerte el buzgó tevékenységeért a Lipót rend lovagkeresztjét. A nyugalomba vonulása alkalmával kifejezett királyi elismerés is őszinte örömet keltett mindazoknál, akik őt ismerték.

S mikor elváltunk, azt mondta a papnak, hogy holnap délelőtt feltizenkettőkor tiszteletet teszi. Furcsa: délelőtt feltizenkettőkor! Na, mondhatom, későn fogunk holnap ebédelni.

Junius 5. Nem is tudom, hogyan irjam le! Mikor pont tizenkettőt ütött az óra, belépett a mi várva várt vendégünk talpig feketében. Sohasem láttam még eddig, hogy mily jól illik szőke hajához a fekete szalonruha. Aztán a papa és a mama előtt haptakba vágva magát, megkért feleségül. Annyira meg voltam lepve a látogatás illetően fordultán, hogy el kezdtem sírni. Mikor Iván magához ölelt és homlokon csókolt, örömmel, tulboldogan fekeztem fel, hogy kék szemem van.

Junius 8. Istenem, milyen boldogság menyasszonynak lenni. Mikor együtt vagyunk, mindig Iván szeméit nézem. Ő azt mondja nekem, miközben megcsókol és a szemembe néz: „Üdvösségem!” Én pedig letromfolom s azt mondom neki, az ő szemébe nézve, miközben a csokját visszaadom: „A tied az én menyasszágom, jövődöbéli napszágom.”

Személyi hír. Városunk főügyésze, Dr. Rezuha István f. hó 14-én, csütörtökön hosszabb időre Abbátiába utazott.

Tanulmányút. Holnap hetfőn a bukovai szerb. kir. gyümölcs és szőlészeti iskola 26 növendéke két tanár vezetése alatt városunkba érkezik és kedden megtekintik az itteni szerbajkú polgárok kalauzolásával mellett szállóinkat.

Eljegyzés. Hetfőn, e hó 11-én tartotta meg eljegyzését Stelzl Vendel ulmai malomtulajdonos kedves leányával özv. Dvoracsék szül. Stelzl Vilma úrnővel városunk törekvő, fiatal állatvosa, Rafael Oszkár. Fogadják a fiatal jegyespár az alkalommal legjobb szerencsekívánatainkat.

Szemle. Lőrincz Dénes, lugosi dandarpárancsnok kedden, f. hó 12-én városunkba érkezett, és honvédségünk felett szemlért tartott, mely alkalommal teljes meglepedését nyilvánította a tapasztaltak felett. Szerdán a mentelep-osztályok katonai felügyelője, szentkirályi Nagy Valérián Budapestről városunkba érkezett az itteni menteleposztály megvizsgálására.

Polgármesterek a miniszterelnök-nél. E napon járultak a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei Tisza István gróf miniszterelnök elé, hogy küldöttségileg átnyujtsák neki a nagyváradi kongresszuson elfogadott emlékiratot. Városunkat Kosziovics Iván főjegyző képviselte Broly Tivadar pozsonyi polgármester vezette a küldöttséget, akinek beszédére a miniszterelnök kijelentette, hogy szíven viseli a városok helyzetét, különösen a pénzügyi helyzetet és mihelyt fizikai ideje lesz, behatódobban fog a kérdéssel foglalkozni.

Hangverseny. Mult szombaton, e hó 9-én tartotta meg a „voröskereszt” egylet verscei fiókja 25 éves fennállásának megünneplésére rendezett hangversenyt a városkerti vendéglő helyiségeiben. A nagyszámú, intelligens szép közönség megfeszített érdeklődéssel hallgatta meg a minden tekintetben kitünően sikerült hangversenyt, az egyes számok után viharos tapsokkal adva kifejezést elragadtatásának. Az egyes szereplők a legjobbat és legszebbet nyújtották játékkukkal, amit csak elvárhattunk. Klauber Irma k. a. nyitotta meg a hangversenyt Wienavszky „Valze de concert” jével. Minden tekintetben sikerült, temperamentumos szép előadást zajos tapsal honorálta a közönség. — Utána Beriot kilencedik hegedűhangversenyét adta elő Lengauer Hedvig k. a. Firtz Ernő úr zongorakíséretével. Diszkrét játékkal, kitünő technikával teljesen meghódította a közönséget, a szünni nem akaró tetszezzaj pedig még fokozódottakkor, midőn végezetül egy- két csinos magyar notát játszott el magyaros tuzzel. Fierz Ernő, Michler Károly, Schifnoszka Mano és Keller Fülöp urak négyes játéka különös dícséretre ez alkalommal sem szorul, nem először volt alkalmunk gyönyörködni kitünő játékkukban melyet ez estén is a legnagyobb élvezettel hallgattott és fogadott műszerető közönségünk. A következő számot Frisch Paula k. a. zongorajátéka képezte. Meglepően szép, eleven, egyes játéka teljesen lebilincselte a közönség figyelmét és zajos tapsokat szerzett a temperamentumos művésznőnek. Nocker János úr énekelt el ezután két csinos dalt Dr. Olteanu Aurelné úrnő diszkrét zongorakísérete mellett. Gyönyörű énekével viharos tapsot aratott mai fölleptével is. Az utolsó számot Nikolics Sándor úr hegedű-soloja képezte. A fiatal művész játékában most volt először alkalmunk gyönyörködni és első csapásra meghódította az egész közönséget. Bámultuk óriási technikáját, remek játékát, mely valóságos lelki gyönyörűséget szerzett mindazoknak, akik hallgattak. Szünni nem akaró taps jutalmazta meg a közönségnek szerzett kellemes percekért. A hangversenyt tancmulatság követte, mely a hajnali órákig elhúzódott.

Felülízetés. A magyar voröskereszt egylet Versecz városi választmányának folyó évi július hó 9-én rendezett hangversenyén felülízetésként Kehrer Amália úrnőtől vett 20 K.-ért és Dr. Seemayer Karoly ügyvéd úrtól nyert 10 K.-ért az egyleti választmány köszönetét ezennel nyilvánítja.

Ezredgyakorlatok. Amint értesültünk, a 7-ik honved gyalogezred az idén Oravicza környékén tartja ezredösszpontosítását augusztus hónap második felében.

Embortelen gonosztett. Az ember szenvedélyek elfajulásának elsomorító példáját mutatja azon gonosztett, melynek áldozata egy 5½ éves kis leánya. Közs a György 28 éves vajakoveczi születésű napszámos mult vasárnap délután Zs. Sz. helybeli asztalos 5 1/2 esztendő leánykáját a szeszgyár melletti kukoricza-ba csalva, ott rajta bestialis kegyetlenséggel erőszakot követett el. Gyalázatos tette után elmenekült, de rendőrségünknek sikerült őt Ulmán kinyomozni és kedden reggel kísérték be a rendőrség fogházába. A hatartalan gonosztett annyira felingerelte városunk lakosságát, hogy a rendőrség attól tartva, hogy a tettest a nép meglíncheli szerdán éjjel vitette be kocsin erős fedezettel Fehértemplomba, hol most az ügyészség fogházában várja megérdemlett büntetését. A szerencsétlen kis áldozat élet-halál között lebeg, az orvosok kevés reményt fűznek életbenmaradásához.

Verscei vadász és vadvédő egylet. Pénteken, f. hó 15-én megalakult városunkban a vadász és vadvédő egylet. Az alakuló közgyűlésen Bucz Béla korelnök indítványára előnké megválasztott Zoffmann Sándor. Alakult lett Csapó Géza, pénztáros Herzog Jozsef, jegyző Dr. Dajkovic István. Választmányi tagok Bucz Béla, Binder Károly, Krsztics Iván és Frisch Gyula. Az így megalakult társaság választmánya tegnapi, e hó 16-án tartotta első ülést, melyben az elfogadott alapszabályokkal egybehangzó vadászati szabályokat dolgozta ki; a tagsági díjakat egyenként 50 koronában állapította meg. A társaságba leendő felvétel iránti írásbeli jelentkezés, melyben a jelentkező, annak kijelentése mellett, hogy az alapszabályokat ismeri, azok rendelkezésének magát aláveti, az előnké benyújtandó és a jelentkező két tag által ajánlandó.

Baleset. Mult szombaton délután Tomits Zsiva helybeli polgár 5 éves fiát játszótársai játék közben a vashidról a Mesiczebe löttek és esés közben fején súlyosan megsebesült.

Baromfitolvaj. Szerencsés fogást csinált a mult szombaton rendőrségünk, elfogva Benin Dacza buntetett előéletű notarius tolvajt. Csak nemrégiben szabadult ki a fehértemplomi kir. törvényszék fogházából, ahol egy előző tolvajlásért 7 hónapi börtönrre ítélték, de hogy mennyire használt neki a lecke, bizonyítja az, hogy e hónap 8-9-ére virradó éjjelén Popov Tosa baromfiketreceből 12 csirkét lopott. Most ismét az ügyészség fogházának lakója.

Dr. Veisz Samut több hétre terjedő utazása alatt Dr. Miletics Szlavko helybeli orvos helyettesíti.

Táncmulatság. Előző számunkban már röviden jeleztek, hogy augusztus hó 9-én főiskolai hallgatóink a városkerti vendéglő helyiségeiben jótékonycélú tancmulatságot rendeznek a Budapesten fenálló „Versec-Fehértemplomi kor” segélyalapja javára. A rendezőség buzgón faradozik azon, hogy a mulatság minden tekintetben kielégítse közönségünket s tekintve azon nagy, általános érdeklődést, mely intelligenciánk körében ezen mulatság iránt mutatkozik, bizton reméljük, hogy ezen mulatság is méltóképpen fog sorakozni főiskolai hallgatóink eddigi táncmulatságaihoz, hiszen ismeretes, hogy ezen mulatságok voltak eddig nyári mulatságaink legsikertelbbei. A rendezőség e héten a meghívókkal is szétküldi már és ez uton is kéri mindazokat, akik esetleg tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, ez irányú felszólalásukkal forduljanak Skala Jozsef tanárjelölthöz (O-theimer u.ca.)

Halálos szerencsétlenség a bányában. Orsováról jelentik: F. hó 8-án megrázó szerencsétlenségnek volt színhelye az új-bányai telep. A tárnának egyik része eddig még ismeretlen okokból beszakadt és maga alá temette Mourin Ferenc, bányamunkást. A rögön kéznél volt mentés dacára csak 18 órai megfeszített munka után sikerült az áldozatot a tormelék alól kiszabadítani, kin azonban a nyomban érte-ített banyaorvos, dr. Nagy Sándor természetesen már csak a halalt constatalhatta. Az esetet az orsovai járásbírósnak és főszolgabírósnak, úgy nemkülömben az illetékes oravicai banyakapitányságnak is bejelentettek. A hatósági vizgálat van hivatva kideríteni, hogy vétkes mulasztás okozta-e a halálos végű szerencsétlenséget. Mourin Ferenc csak 31 évet élt; neje és egy arvája siratja.

A vasárnapi munkaszünet és az árukirakás. Az egész ország kereskedelmét érdekli az a leirat, amelyben a kereskedelmi miniszter értesítette a budapesti főkapitányt,

hogy árúknak a vasuti kocsikba és hajókba való berakása, valamint a vasuti kocsikból és hajókból való kirakása is a vasuti és hajózási üzemhez tartozó munka, mert az áru be- és kirakása részint előfeltétele, részint pedig következménye a vasuti, illetve hajózási üzemnek. Minthogy pedig a körforgalom érdekei a vasuti és hajózási üzem folytonosságát megköveteli, tehát a vasárnapi munkaszünet szempontjából ez mindennemű korlátozás alól ki van véve. Ennélfogva árúknak a vasuti kocsikba és hajókra való ki- és berakása munkaszüneti napokon az egész nap folyamán akadálytalanul végezhető, akár a hajózási vagy vasuti vállalat alkalmazottai, akár pedig az átvevő fél munkásai által.

A boszniai okkupációban résztvevő harcosságok ünnepe. A Bosznia okkupációjában résztvevő verseci harcosságok egyesülete jövő vasárnap, július hó 24-én tartja a városkertben vendéglő helyiségekben első alapítási ünnepét katonazenével, díjkuglizással, tanmulatsággal stb. egybekötve. A zenét a temesvári 29-ik gyalogezred zenekara szolgáltatja. A mulatás tisztá jövedelmelet jótékony célokra fordítják. Beléptidij, elővetelben 70 fill. a pénztárnál 80 fillér. Kimerítő tájékoztatást a falragaszok és meghívók nyújtanak. Este 8 órától fogva a városkert is elzaratik a nagy közönség előtt.

A magyar nyelv a temesvári hadapródiskolában. A közös hadügyminiszternek július hó 1-éről keltezett körrendelete szerint a jövő tanév kezdetén nagy változás áll be a katonai reáliskolák és hadapródiskolák tantervében. A monarchiában használatos nyelveket jövőre szélesebb alapokon fogják előadni és a magyarországi meg a horvátországi iskolákban a tantárgyak nagyobb számát magyar, illetve horvát nyelven tanítják. A rendelet felsorolja, hogy melyik iskolában mely tárgyakat milyen nyelven adjanak elő. — Mint értesülünk, a temesvári hadapródiskola tanarai közül azokat, akik nem bírják a magyar nyelvet, ausztriai hadapródiskolához illetve csapattestekhez helyezték át. A temesvári hadapródiskolánál magyarul fogják előadni a következő tantárgyakat: vallás, francia nyelv, magyar nyelv, mennyiségtan, vegytan, természettan, ábrázoló művészet, szabadkézi rajz, jogismeret, egészségügy; német nyelven: német nyelvtan, földrajz, történet, természetrajz, szolgalmi szabályzat, gyakorlati szabályzat, hadsereg szervezete, fegyver és lovásztan, tereptan, harcászati, műszaki oktatás; magyarul és németül: katonai közigazgatás, katonai ügyirat, gyakorlat, torna, vivás.

Football mérkőzés. Érdekes sportesemény színhelye lesz ma délután sporttelepünk. A verseci tornaegylet barátságos mérkőzésre szólította fel a temesvári football clubb kitűnő, a délvidék egyik legjobb csapatát, hogy közönségünket egy minden tekintetben kifogástalan, szép játékkal ismertesse meg. A verseci tornaegylet football csapata is szorgalmasan folytatja trainingjeit, hogy a temesváriak kitűnő erővel szemben sikeresen megállhasson. A verseny iránt, mely d. u. 1/2 óra körül veszi kezdetét, sportkedvelő közönségünk körében általános érdeklődés mutatkozik.

Nők a közigazgatás szolgálatában. A nők eddig inkább csak a vasutnál, postánál, telefonnál s egyes magánvállalatoknál nyertek állást, most azonban Tisza István gróf belügyminiszter kimondta, hogy a megfelelő minősítéssel bíró nők a vármegyei segéd- és kezelőszemélyzet sorában is alkalmazhatók. A belügyminiszter rendeletének megokolása a következő: A kóztisztviselők minőségéről szóló 1873. évi I. törvénycikk a férfinemzhez való tartozást sehol, tehát a kezelőszakhoz tartozó állásoknál sem jelöli meg az állás elnyeréséhez szükséges feltételt gyanant. S bár ez bizonyára egyedül annak a körülménynek tulajdonítható, hogy a nőknek a közigazgatásra való alkalmazása abban az időben sokkal távolabb fekvő gondolat volt, semhogy azzal a törvényt alkotói számoltak volna, mégis kétségtelen, hogy a nőknek ily állásokra való alkalmazása a törvénybe nem ütközik s a kérdés egyedül a célszerűség szempontjából igényel megfontelést. E szempontból — mondja a miniszter — a segéd- és kezelőszakba vágó teendőket olyanoknak tartom, melyeket nők is sikerrel végezhetnek s nem kívánom elvileg megakadályozni azt, hogy a főispán, ki ily állásokra nézve az 1886. évi XXI. törvénycikk 57. szakaszának g) pontja alapján a kinevezés jogát gyakorolja, azokra törvényes minősítéssel bíró nőket is alkalmazhasson.

A vasárnapi munkaszünet megváltoztatása. Régen hangoztatják mindenfelől, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény sok tekintetben nem felel meg a kívánalmaknak. E felszólalások folytán a m. kir. kereskedelemügyi miniszter összegyűjtötte mindazon adatokat, melyek a vasárnapi munkaszünetre vonatkoznak és egy 18 nyomtatott ivre terjedő füzetben közrebocájtotta. E füzet magában foglalja mindazon kívánalmakat és javaslatokat, melyeket ez irányban a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény életbeléptetése óta testületek és magánosok felvetettek. Ezen kívül kimerítő, világos képét nyújtja a külföldön fennálló, a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényeknek és határozatoknak.

Olcsóbb lesz a petroleum. Az osztrák petroleumgyárosok, kiknek termékeit mi is fogyasztjuk, a petroleum árát métermázsánként átlag egy koronával lejjebb szállították, amit a vásárló kicsinyben alig fog megérezni, annál kevésbbé, mert nyáron amugy is természetesen alaszáll a petroleumfogyasztás és így a szegény emberre árcsökkenés csakis ősszel és télen birna jelentőséggel. Amde ősszel aligha újból fol nem megy a petroleum ára. A mostani csökkenést az amerikaiak versenyé idézte elő, akik petroleum-termékeiket Ausztriában és Magyarországon is értékesíteni akarják, amiért is Oderbergben nagy petroleumfinomítókat akarnak fölláttani. Az osztrák termékek most mindent elkövetnek, hogy meghiusítsák az amerikaiakat ezen tervét, mely alaposan keresztetné a fogyasztó közönség kizsákmányolására létesített kartelljüket. Óriási mennyiségben összevásárolják most az olajkészleteket, melyek nélkül az amerikaiak nem finomíthatják a petroleumot; lementek az árral és ha eljárásukkal sikerül elriasztani az amerikaiakat, akkor ismét emelni fogják a kis önzetlenek az árakat. Egy jó van a dologban, ami némi reménnyel kecsegteti azokat, akik még a petroleumfogyasztásra vannak utalva: t. i., hogy az amerikaiak nem olyan ijedősek és az osztrák petroleumgyárosok az amerikaiak nélkül csinálták meg terveiket. Így mégis remélhető, hogy az általános, minden téren tapasztalható nagy drágaság mellett a fontos fogyasztási cikk, hala az amerikai versenynek, mégis csak olcsóbb lesz.

Csalás az életbiztosítással. Úgyes raffiniával keresztulvitt biztosítási csalást akartak Temesvározt elkövetni. Gellinek Karolin gyárvarosi lakos, a Császár-fürdő tulajdonosa több beteg embert olyképen biztosított be nagyobb összegekre, hogy helyettük más vizsgáltatt meg. Eddig két ily csalással keresztulvitt biztosításnak akadtak nyomára. Az egyik valami Csobánovits Sandor nevű borbély, kit mint földbirtokost és gazdálkodót jelentettek be. A másik pedig Kohn József, akinek kiletét eddig egyáltalában nem lehetett kipuhatólni. A kötvény bemutatásával megbízott alkalmazottnak, Morgenstern Karolynak feltűnt, hogy Csobánovits egy szegény borbély és mar nyolc hónap óta vízibetegségben szenved, a másik esetben pedig az alitolagos Kohnt nem tudtak hamarjában előteremteni. Az ügy megvizsgálásával megbiztak Schön Lipótot, az Adria tarsulat föellenőret, ki három nap előtt Temesvárra érkezett. Gellinek Karolin mindent tagad, de ellene szól Csobánovitsnak egy végrendelete, amelyben csak hatszáz koronát hagyományozott a feleségének, a többit pedig Gellineknek hagyta. Rése volt a csalásban egy Beck nevű ügynöknek is, aki mint ügynök szerepelt. Egy harmadik eset is készülöben volt. — Djurovits Milan járásbirósági irnokot szintén be akarta ily módon biztosítani, de Djurovits maga jelentkezett a becsi biztosító itteni fiokjánál, ahol előadta, hogy beteg és a biztosítás vele nem köthető meg. A szenzációs ügyben még nagyobb leleplezések és a közeli napokban több letartoztatás várható.

Hazafias vállalat. Nagyszabású, a maga nemében új lapvállalat elen áll egykori munkatársunk, Kun József Jenő, a tehetséges fiatal író, kinek legújabb „Was die Puppe erzählte“ című könyvet nagy tetszéssel fogadta a hazai közönség. Ugyanis Kun az „Europa“ irodalmi és nyomda részvénytársulat kiadásában előkelő szépirodalmi írónak, költőnek és 12 egyetemi, tanár közreműködésével német nyelvű, „Ungarische Rundschau“ című szépirodalmi folyóiratot szerkeszt. A lap célja a magyar szépirodalom jelesinek műveivel, a magyar kulturális élet jelenségeivel úgy a külföldet, mint a hazai magyar erzelmi nemet ajkú közönséget megis-

mertetni. Az „Ungarische Rundschau“ f. évi augustus hó 1-étől kezdve jelenik meg, előfizetési ára negyedévre 2 kor. 40 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest VII. Király utca 41. Ugyanott augustus hó 10-étől kezdve szintén Kun szerkesztésében, szerkesztőségeknek szóló hasonló irányú lap jelenik meg. Ajánljuk e válatlatot közönségünk szives figyelmébe.

A magyar Alduna. Most jelent meg ez a kis utmutató könyv az Aldunán utazó közönség részére. Eredetileg az orsovai áll. polgáriskola ma megjelent értesítője tartalmazza az egész munkát, az előttünk levő csinos könyvecske különnyomata annak. A művecske tartalma: Utazás Zimonytól Orsováig. Az író Zimonytól kezd az aldunai szakasz tárgyalását, s Orsovával fejezi be. Tiszta magyarsággal és személyes tapasztalatokra valló közvetlenséggel tárgyalja az ut részzeit. A nagyszámmal előforduló történelmi emlékeknel csakis a legfontosabb eseményekre emlékezteti az utast, nehogy a sok adat azút leírás fonalat meg-megszakítsa. Végig olvasva a könyvet, minden sorából latjuk, hogy turista írta, aki tudja, hogy mi érdekli az utasembert s mennyire köti le figyelmét. A könyv két részre osztásából kitálatzik az író tendenciája. Orsovát teszi az egész kirándulás középpontjává, mint ahonnan a legalkalmasabb kirándulások esnek a környék nevezetesebb látnivalóihoz. A könyv nemcsak utmutató az utas kezéhez, de egyszersmind alkalmas a turisztikai kedv megteremtésére és fokozására. Megrendelhető szerzőnél: Gáspárdy Aladár Orsova. Ára 1 korona.

Szerkesztői levelezés.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős; ifj. tárnói Buócz Béla.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a egbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely meg, mentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisen, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarazó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rogtan elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat rette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarazó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

25. szám. 1904 k. v.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1903 évi országgyűlési képviselő választok névjegyzéke ellen beadott felszólalások felett a központi választmány f. é. július hó 10-én tartott ülésében hozott határozatok az 1899 évi XV. t. cz. 148. § a értelmében f. é. július hó 20. tól 30-ig a hivatalos órák alatt a városház tanácsi irodájában I. em. 27 sz. közzemlére kitétetnek.

Versecz város központi választmánya. 1904. évi július hó 10-éu.

Polgármester mint elnök szabadságon: **Koszirovics** főjegyző.

Squarehead magbuzára

24 korona árban 3 korona felpénz mellett előjegyzések már most elfogadtatnak. 10 méter-mázsán alól nem lesz aladva.

Kassel Zsigmond birtokkezelősége.
Nagyszredistye.

Vásár hirdetemény.

A verscezi „Panteleimon,” nagy vásár f. é. augusztus hó 5., 6., 7. és 8-án fog megtartatni.

Marhat felhajtani csak nappal és pedig reggeli 5 órától este 6 óráig szabad és miután augusztus hó 4-én heti vásár van, a marha felhajtása már augusztus hó 4-én megengedtetik.

Szekeres, rendőrfőkapitány.

Nyilvános köszönet.

A magyar szent korona országainak vörös kereszt egylete, Versecz városi választmánya, mind azoknak kik ezen egylet fennállásának negyedszázados évfordulójának megünneplése, alkalmából tartott hálaadó zenés nagy mise magasztosságát közre hatásukkal növelni szívesek voltak, valamint azon tisztelt hölgyeknek s úrakkal, kik a rendezett hangversenyen közreműködni és ezáltal a jubiläum fényét emelni sziveskedtek, legmelegebb köszönetét nyilvánítja.

Verseczen 1904 évi július hó 12-en.

A választmány nevében:
Kehrer Amália, elnök.

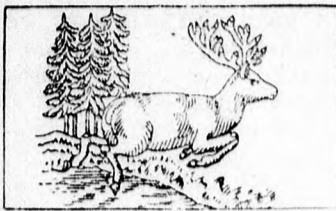

Schicht-szappan

jegyek:

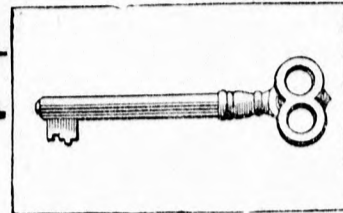
„szarvas”

„kulcs”

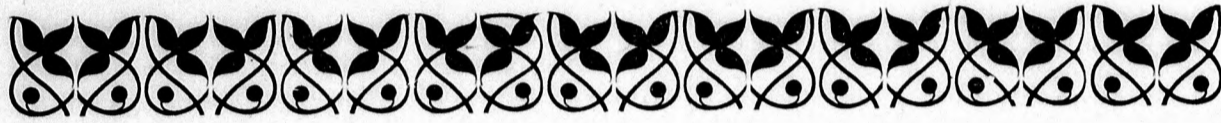
Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht” nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgőny cím: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár.: VÖCKLABRUCK (Felső-Ausztria).

ETERNIT-PALA

AZ BESZT-CEMENT-PALA

HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit Művek Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Cégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intőlevelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, címkek és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok cégnyomással, címekártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetemények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, táncrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola- és Petőfi-utca sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

A Kirchner féle könyvnyomda tulajdonos nyomass Versecz.